

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

- Lagring afhænger af dig, din jord og din roesort, side 8
- 430 til generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere, side 15
- Roesåningen indledt den 6. april på Holgershaab, side 22
- Spanske rekordudbytter, side 24
- Regnskabs- og budgetoversigt, side 26

Udvikling er orange

Udvikling betyder konstant forbedring af vore roesorter. Det er årsagen til, at roedyrkere vedvarende opnår større og større udbytte i marken.

Gennem mere end 150 år har KWS tænkt nye tanker, forfulgt nye mål og opnået fantastiske resultater. Men selvom vi har opnået meget, er vores kompetente medarbejdere hele tiden på spring efter nye landvindinger. Det vi jagter er bedre økonomi – i dine marker.

Hvis du vil blive klogere på fremtiden, så besøg vores hjemmeside på www.kws.dk

Seeding the future
since 1856

SukkerroerNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 41
E-mail: ks@lf.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ansvarshavende
redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Michael Hansen
Kettinge
Mobil 6139 1465

Gdr. Flemming Høegh
Nr. Alslev
Mobil 5174 0115

Gdr. John Reese Jensen
Slagelse
Mobil 2859 4244

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Odense SØ
Mobil 2045 2035

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Jens Nyholm Thomsen
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekstrøm Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenynt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, september og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem post-væsenet.

Oplag: 2.200

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Annoncetekst
til forsiden:
**HOLMER
T4-40 ECO** –
Den nye stand-
dard indenfor
roeoptygere!
Udviklet via
erfaringen til
ekstrem yde-
evne, laveste
jordtryk og
bedste total-
økonomi.

God debat på generalforsamlingen

Jørn Dalby

Der var et rigtig godt fremmøde på i alt 430 deltagere på generalforsamlingen, og en god debat med mange konstruktive indlæg. Det er vigtigt med debatten, som giver bestyrelsen input til det videre arbejde.

Debatten blev naturligt nok præget af afslutningen på kampagnen med dårlige roer og fabrikker, der ikke har kørt optimalt.

Her lød der et samstemmende krav fra alle om, at fabrikkerne fremover skal have en højere og mere stabil oparbejdning. Kampagnerne er blevet længere og udfordringerne og udgifterne for dyrkerne i begyndelsen af kampagnen med manglende tilvækst og i slutningen af kampagnen med tab under opbevaringen er vokset de senere år. Der tjenes gode penge i sukkerindustrien i øjeblikket, så det er nu, de ekstra midler skal investeres på en opdatering af de danske fabrikker. Dette budskab er sendt videre til Nordic Sugar!

Mange indlæg omhandlede også, hvordan vi kan sikre roerne bedre under opbevaringen, så frost og kuletub reduceres. Det er vigtigt, at vi også får gjort en indsats på dette punkt, og vi er aktuelt i gang med drøftelser med Nordic Sugar, hvor vi ser på mulighederne i forbindelse med dækning af roerne.

Forhandlingerne i EU om den nye landbrugsordning, herunder sukker, tæt på en afslutning

Forhandlingerne om EU's nye landbrugsordning nærmer sig sin afslutning. De tre aktører på banen, Europa Parlamentet, Ministerrådet og Kommissionen har alle fremlagt deres endelige holdning, og det er nu op til parterne at nå hinanden i de såkaldte trilogforhandlinger, som nu er i gang.

Fra vores europæiske organisation af roedyrkere, CIBE, arbejder vi for en forlængelse af sukkerkvoterne frem til 2020. Parlamentet støtter dette mål, men Kommissionen har i deres reviderede holdning kun en forlængelse frem til 2016/17 (til og med kampagnen 2016). Kommissionen har dog rykket sig på dette punkt, hvor de oprindeligt ønskede kvoterne helt væk fra starten (sidste kampagne med kvoter ville således være 2014). Vi håber, at Parlamentet har vilje og styrke til at stå fast på at bevare kvoterne frem til 2020. Vi har fortsat behov for kvoterne frem til 2020 for at styrke vores konkurrenceevne.

I CIBE har vi samtidig blikket rettet mod tiden efter kvoterne, for uanset om det første år uden kvoter bliver 2017 eller 2020, så er det vigtigt allerede nu at have fokus på rammebetingelserne, som skal gælde i tiden herefter.

Her er det afgørende vigtigt, at vi som dyrkerforening fortsat må forhandle kontraktvilkår og priser på vegne af alle dyrkere. For at hele systemet med kontrahering, dyrkning og levering af roerne ud fra en fastlagt leveringsplan svarende til den daglige kapacitet på fabrikkerne skal fungere, er det nødvendigt med kollektive aftaler. Samtidig er vi som dyrkere oppe mod nogle meget store multinationale sukkervirksomheder, som i praksis kun giver de enkelte dyrkere mulighed for afsætning af roerne ét sted – muligheden for kollektiv forhandling af roepriisen er derfor også en nødvendighed. Herudover har vi i CIBE en forventning om, at alle restriktioner på eksport af sukker fjernes, når sukkerkvoterne forsvinder, idet de nuværende WTO-begrænsninger er bundet op på det nuværende kvotesystem og mindstepriser.

På importsiden skal vores marked fortsat være åbent for verdens fattigste lande, som siden 2009 frit har kunnet eksportere sukker til EU uden restriktioner. Det er dog nødvendigt at opretholde importrestriktioner mod lande, som støtter og regulerer deres sukkerproduktion og har lavere standarder på miljø- og arbejdsforhold, end vi har i EU – der er desværre lang vej igen, inden man kan tale om lige konkurrencevilkår på verdensplan!

Sent forår

Vi må konstatere, at foråret har været længe undervejs i år. Det giver et stort tidspres på de enkelte landbrug for at få sået så hurtigt som muligt, og her er det vigtigt at give roerne førsteprioritet. Det er også vigtigt, at man tilpasser sit roeareal til såtidspunktet. Jeg håber, at såningen trods alt er kommet godt i gang, når dette læses omkring den 20. april.

NYT FRA MARK OG FORSØG

Olie logaritme - additiver

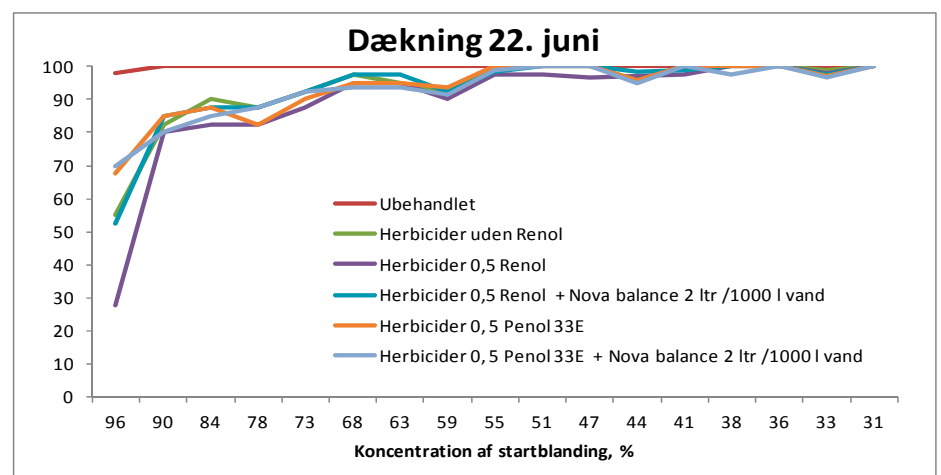
Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

Konklusion

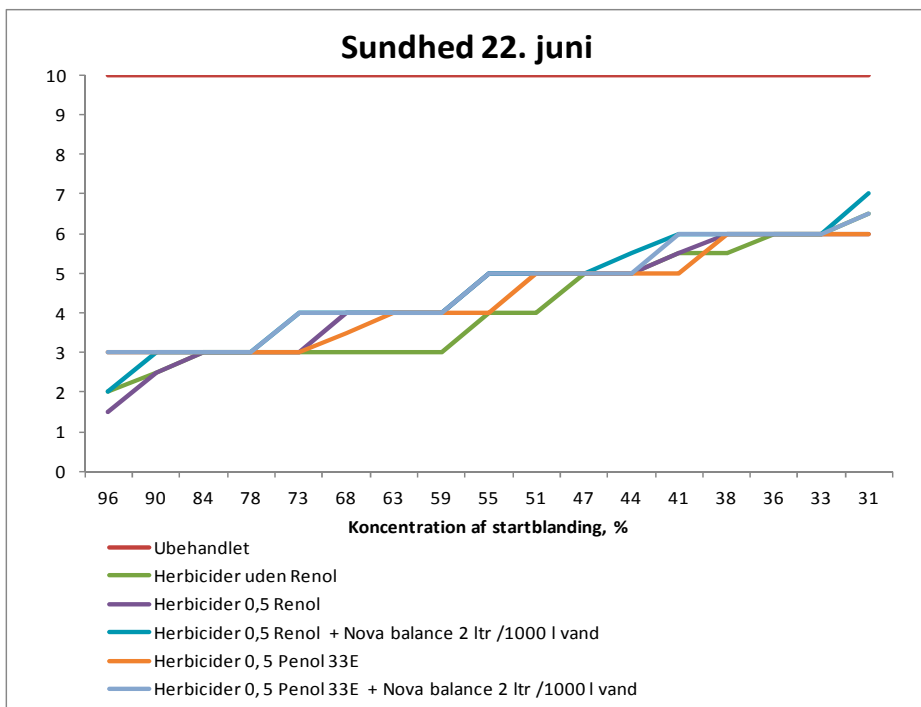
Tilsætning af Nova Balance til blandinger af Betanal, Ethosan, Safari eller Goltix samt olie i form af Renol eller Penol 33 E har i 2012 ikke forøget effekten af midlerne. Der er derimod en

tendens til, at tilsætning af Renol til blandinger af midlerne har haft den største effekt målt på sundhed eller dækning af raps, der er anvendt som modelukrudt.

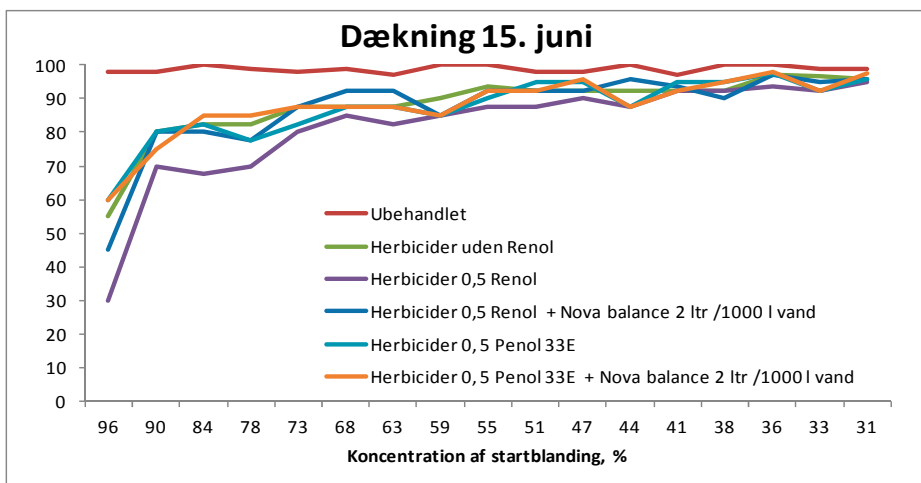
Forsøg i 2011 viste, at tilsætning af Nova Balance til Betanal Power plus Renol ikke formindskede effekten, men måske bidrog til en lille forøgelse af effekten

Figur 1. Dækning af raps ved fuld effekt af hele sprøjteprogrammet.

Figur 2. Sundhed af raps ved fuld effekt af hele sprøjteprogrammet.

Figur 3. Dækning af raps 4 dage efter sidste sprøjtning.

af Betanal Power. – Dette kan tilsyneladende ikke overføres til blanding uden Betanal Power.

Formål

Formålet har været, at undersøge om tilsætning af Nova Balance til forskellige blandinger inklusive olie i et sprøjteprogram kan forøge effekten af blandingen blandt andet således, at valg af olie ikke betyder ændret effekt.

Metode

Der er bredsået 20 kg/ha raps som modelukrudt efter roernes såning og nedharvet med en let harve. Forsøgsdesignet er et systematisk anlagt sribeforsøg med 2 gentagelser placeret som rækkeforsøg. Forsøgsdimensionen er 3 m x 96 m svarende til 4 standard gentagelser. Striberne anlægges kontinuert fra begyndelse til ende.

Ukrudtssprøjtningerne er udført med gul ISO F-02-110 fladsprededyser, vandmængde 155 l/ha, tryk 3 bar, hastighed 5,6 km/t og bomhøjde 50 cm over jordoverfladen. Volumen på logaritmebeholder er 2 liter og halveringsafstand er 29,13 m. Sprøjtning er udført 18. maj,

EDENHALL

VERVAET

753/754

**Fordelagtigt tilbud!
Bestil din maskine til 2014
sæsonen allerede nu!**

EDENHALL
VALLÅKRA, SVERIGE

Kitskær eller trukne oppeljhjul

Dit valg!

KARLMERTZ A/S

Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035

For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se www.edenhall.se

25. maj, 30. maj og 11. juni. Vurdering af rapsens sundhed er sket med lige store intervaller i længderetningen, således at vurderingen kan beskrives som en funktion af afstand og koncentrationen i den udsprøjtede væske. Vurderingerne er således foretaget for hver 3 m den 4. juni, 15. juni og 22. juni.

Koncentrationen af den testede olie er holdt konstant i fødebeholderen, således at oliedoseringen altid er konstant, mens herbicid doseringen reduceres i takt med fortyndingen. Hermed kan opnås et mål for hvilken effekt en konstant oliedosis har på en given blanding af ukrudtsmidler i et uendeligt antal doseringer.

Resultater og diskussion

Ved sidste vurdering af effekten er forskellene vedrørende sundheden delvist forsvundet. I dækningen ses en tendens til samme forskel imellem additiverne som ved de forudgående vurderinger. Sidste vurdering er foretaget 11 dage efter sidste sprøjtning. Det er sandsynligt, at de unormalt tørre forhold fra medio maj til medio juni i det område forsøget har ligget i, den stigende temperatur og rapsen størrelse har sløret eventuelle forskelle i sundhedsvurderingen. Ses alene på dækningen, hvilket på det tidspunkt er et resultat af den samlede

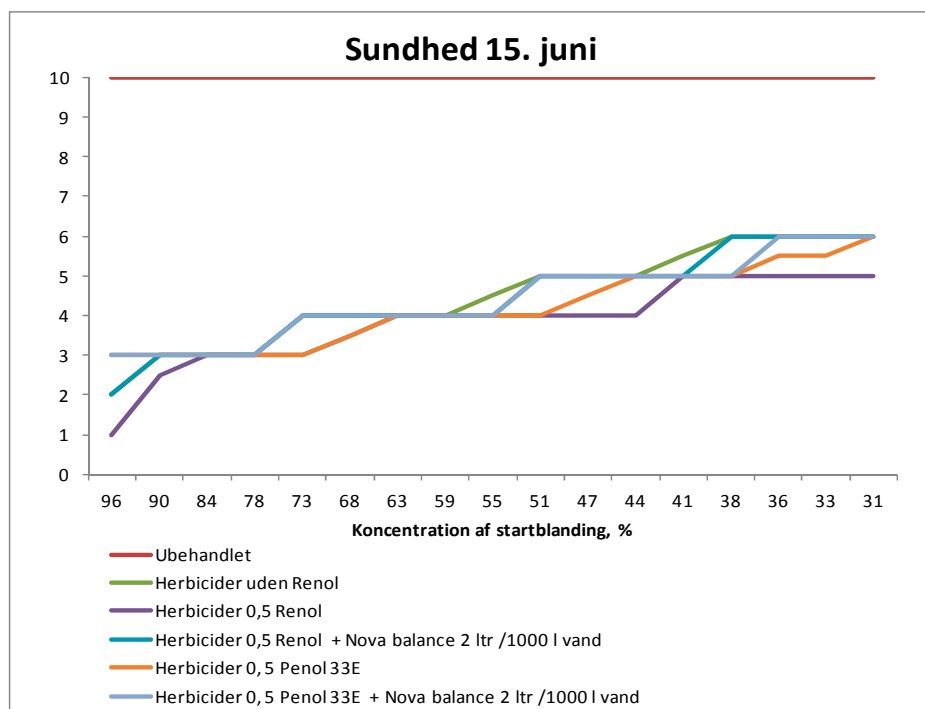
effekt, ses at tilsætning af Renol til ukrudtsmidlerne uden tilsætning af Nova Balance har givet den højeste effekt, mens der ikke er forskel imellem de øvrige behandlinger.

Ved opgørelserne 4. juni og 15. juni ses en klar tendens til at tilsætning kun med Renol har givet en højere effekt end de øvrige behandlinger, samt at der ikke er forskel imellem disse.

Samlet har tilsætning af Nova Balance ikke forøget effekten og tilsætning af

Penol 33 E som olie plus Nova Balance har ikke givet en effekt på højde med effekten af tilsætning af Renol uden Nova Balance.

Forsøg fra 2011 viste at tilsætning af Nova Balance ikke formindskede effekten af Betanal Power i tankmiks med andre midler, men at der derimod kunne vises en tendens til en lille forøgelse af effekten. – Dette kan tilsyneladende ikke overføres til andre tankmiks uden Betanal Power. ■

Figur 4. Sundhed af raps 4 dage efter sidste sprøjtning.

Tabel 1. Startblanding i logaritmebeholder

Tid T	dag	Safari g/ha	Betanal l/ha	Ethosan l/ha	Goltix l/ha	Nova Balance l/ha	Olie l/ha
1	kimbl. 0. dag		3,0			0,32	0,5
2	7. dag	15	2,25	0,11		0,32	0,5
4	21. dag		2,25	0,11	2,25	0,32	0,5
5	28. dag		2,25	0,11	2,25	0,32	0,5

Tabel 2. Forsøgsplan

Led	Variabel	Konstant ltr		Additiv test
1	Ubehandlet			
2	Herbicider	Uden	Olie	
3	Herbicider	0,5	Renol	
4	Herbicider	0,5	Renol	+ 2 l/1000 l Nova Balance
5	Herbicider	0,5	Penol 33E	
6	Herbicider	0,5	Penol 33E	+ 2 l/1000 l Nova Balance

Af forsøgsleder
Anne Lisbet Hansen

Bekæmpelse af lus og bladsvampe

Bekæmpelse af lus næppe nødvendigt

Normalt bekæmper bejdsemidlerne Gaucho og Mundus Forte fersken- og bedebbladlus til helt hen i juli måned, hvor behovet for sprøjtning vil være overstået. Men under meget tørre forhold i jordoverfladen i maj-juni måned kan bejdsemidlernes effekt være nedsat med deraf risiko for angreb af lus. Dette forhold er sidst set i 2008 og lokalt i 2012.

Sandsynligheden for angreb af lus i 2013 vurderes lav, idet kolde perioder i vinter kan have mindsket overvintringen af lus. Ligeledes vil et køligt forår begrænse en tidlig opformering.

Bekæmpelsestærsklen for ferskenbladlus udviklet i 1980'erne tilsiger, at 1 lus per 50 planter udløser bekæmpelse. Dette skyldes dels, at ferskenbladlusen er så vanskelig at finde, så selvom man kun finder én, vil der sandsynligvis være flere, og dels at tidlig bekæmpelse er vigtig for at hindre tidlig smitte med virusgulsot.

Angreb af sorte bedebbladlus. Under gunstige lune forhold kan bedebbladlusen opformeres gennem 6-7 generationer med 9-14 dages mellemrum, og store kolonier på bladene dannes.

Roebblad angrebet af virusgulsot. Bladet bliver gult, mens bladnerverne forbliver grønne. Ferskenbladlus kan overføre smitte med virusgulsot. Før indførelsen af Gauchobejdsning i 1998 var virusgulsot en af vores alvorligste sygdomme i bederoer (foto Åsa Olsson).

Nye undersøgelser med bekæmpelse af bedebbladlus viser, at bekæmpelse anbefales, når der er over 50 procent planter med begyndende kolonidannelse af bedebbladlus (en koloni består af minimum 10 bedebbladlus).

Hvis sprøjtning mod forventning skulle blive aktuel, anbefales det at anvende 300 gram per ha Pirimor i vindstille vejr med temperatur over 15 °C for at opnå bedst mulig dampvirkning. Alternativt kan anvendes Karate. Begge midler anvendes med høj vandmængde, 250-300 liter per ha.

Bekæmpelse af bladsvampe

For at opnå cirka 8 procent merudbytte

anbefales bekæmpelse af bladsvampe med 0,5 liter per ha Opera eller Opus/Maredo/Rubric ved de første symptomer på angreb. For at opnå bedst mulig effekt anbefales at bruge 250 liter vand per ha. Angrebets start ses normalt sidst i juli eller først i august, men kan variere mellem sort og område. Der varsles for bekæmpelse i varslingstjenesten.

Alle sorter bliver angrebet af bladsvampe, men der kan være forskel i deres modtagelighed. Blandt sorter, der var mest modtagelige i 2012 var Lombok og Comanche med hensyn til meldug. Mest modtagelig overfor rust var Pasteur, Comanche og Cactus, og overfor Ramularia var sorterne Smash, Bosch og Adler mest modtagelige. Blandt de mest sunde sorter kan nævnes Rosalinda KWS især med hensyn til meldug og Ramularia. Skal roerne tages op senere end medio oktober anbefales endnu en behandling med 0,5 liter per ha cirka tre uger efter den første. Intervallet mellem de to sprøjtninger afkortes ved højt smittetryk og modtagelig sort, hvilket også kan følges i varslingstjenesten. ■

Hvert år undersøges effekt af aktuelle samt nye svampemidler i forsøgene. Ubehandlede parceller kan tydeligt genkendes blandt de behandlede, her angreb af meldug.

Lagringen afhænger af dig, din jord og din roesort

Af
teknisk chef
Robert Olsson

Oversat fra svensk af Otto Nielsen

Det koster sukker at lagre sukkerroer. Hvor meget, afhænger først og fremmest af dig og hvordan du høster og lagrer. Men også dyrkningsforholdene har betydning. Endelig kan roesorten spille en rolle, men kun ved lagring i længere tid og under varme forhold.

Vort dilemma

Et problem med denne type af undersøgelser er at få gode resultater med en rimelig indsats. Undersøgelserne er omkostningstunge, og er det rimeligt at undersøge alle de omkring 70 nye sorter, som hvert år ligger i den ordinære sortsafprøvning. De fleste af disse når trods alt aldrig at blive markedsført. Hvis vi på den anden side venter med at starte undersøgelsen til sorten er godkendt, risikerer vi først at få svaret, når sorten har nået en høj markedsandel eller er på vej ud af markedet.

Afprøvningsresultatet fra seneste høst når således heller ikke frem i tide til at kunne anvendes i frøbestillingen til det nye år. Men dette bliver der ændret på.

Første etape af sortsafprøvningen

Vi startede med at undersøge sortens betydning for lagringstab i 2007. Første

forsøgsserie afsluttedes i 2009, og vi konkluderede på det tidspunkt (Betodlaren nr. 2, 2010):

- Hvert år var der signifikante forskelle mellem roesorter.
- Den bedste faktor til at forklare sukkertabet var roernes angrebsgrad af skimmel (kunne forklare 70 % af sukkertabet i gennemsnit af tre år) og dernæst råd.
- Forskellen i sukkertabet mellem sorter skyldtes i alle årene først og fremmest sorternes varierende evne til at undgå fald i sukkerprocent (91-92 % forklaringsgrad).
- Ved et indtægtsniveau på 20.000 svenske kroner/hektar og et tab på 0,15 %/døgn koster tabet i sukker anslået 1.800 kroner/ha ved 60 dages lagring. En forskel i sukkertab på 0,05 procentenheder/døgn mellem to sorter svarer i dette eksempel til 600 kroner/ha (3 % forskel i udbyttetab

mellem sorter). I den almindelige sortsafprøvning er en forskel på tre procent ofte afgørende for om en sort får en stigende markedsandel. Anvendes dette ræsonnement burde forskelle i lagringstab i størrelsesordenen 0,05 %/døgn eller mere få stor betydning for sortsvalget, når de skal anvendes til længere tids lagring.

- Det foreslås, at karakterisering af en roesorts lagringsegenskaber baseres på mindst to års resultater.
- Den første forsøgsserie (2007-2009) gav altså tydelige sortsforskelle med hensyn til lagringsegenskaber og økonomisk set, har forskellene relevans i praksis. Men vi valgte ikke at offentliggøre resultaterne med angivelse af sortsnavne, da vi ikke var helt sikre på om resultaterne i forsøgene også ville gælde på andre forsøgspladser og i andre år. Vi vidste heller ikke om længere

tids lagring ved lav temperatur gav samme resultat som kortere lagring ved høj temperatur.

Anden etape af sortsafprøvnin-gen er nu klar

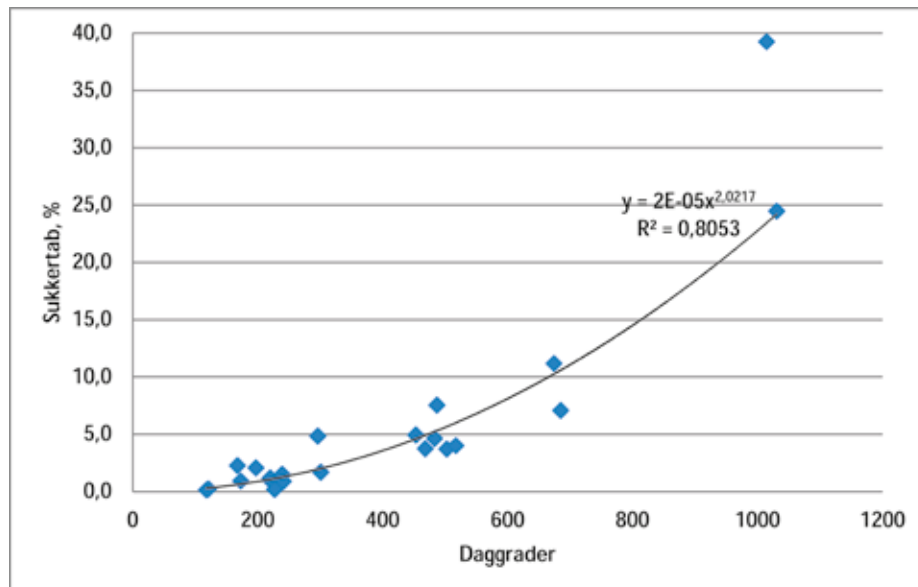
Den anden forsøgsserie gennemførtes som et SLF-finansieret (Stiftelsen Lantbruksforskning) projekt i årene 2010-2012. Vi ønskede svar på følgende spørgsmål:

- Giver en given temperatursum under lagringen samme tab, om det sker som en kombination af kort lagringstid og høj temperatur (30 dage ved 16 plusgrader) eller ved længere lagringstid ved lavere temperatur (60 dage ved 8 plusgrader)?
- Fås samme resultat med roer dyrket på forskellige marker?
- Hvad betyder det, at roerne er våde under lagring?
- Kan tilsætning af kalk under lagringen mindske lagringstabt?
- Hvad skal måles for at dokumentere sortsforskelle på en enkel og sikker måde?

Temperatursummen afgørende

Det første spørgsmål angående lagringstid og temperatur undersøgte for de fire sorter Julietta, Rasta, Rosalinda KWS og Mixer. I alt gennemførtes 22 forskellige lagringsundersøgelser i årene 2010-2011. Lagringstiden varierede mellem 15 og 68 dage. Temperaturen fulgte udetemperaturen i fire af undersøgelserne, mens den i de øvrige var konstant (8-16 plusgrader). Ved lagring ved 8-16 grader kunne sukkertabet beskrives ud fra antallet af daggrader. Det vil sige, at forskellen mellem forskellige kombinationer af lagringstid og lagringstemperatur havde lille eller ingen betydning.

Belgiske undersøgelser viser, at udviklingen af råd for alvor går i gang, når 300 daggrader nås (f.eks. 30 dage ved 10 plusgrader). I løbet af de første 300 dag-

Figur 1. Sukkertab under lagring i relation til antallet af lagrede daggrader (22 forsøg i årene 2010-2011). Alle undersøgelser er et gennemsnit for fire roesorter. Der er i beregningerne taget højde for, at roerne varierede i renhed, roevægt og sukkerindhold.

grader skyldes lagringstab hovedsagligt åndingstab.

Ved kortere tids lagring (100-300 daggrader) lå tabsniveauet i denne undersøgelse på 0,05 % sukker/døgn. Grænsen for god lagring af sukkerroer ligger altså derfor heromkring. 300 daggrader kan for eksempel opnås ved 30 døgn lagring ved 10 plusgrader eller 60 døgn ved 5 plusgrader.

Efter 300 daggrader begynder sukkertabene at øges i højere og højere grad. Ved 400-700 daggrader tabtes 0,13-0,15 % sukker/døgn. Dette tabsniveau ser vi også ofte i praksis. Ved mere end 1.000 daggraders lagring – her ved 60 dage med 16 plusgrader – tabtes 0,5 procent af sukkermængden hvert døgn svarende til et totalt tab på omkring 30 % - altså helt uacceptabelt. I de fleste tilfælde var roerne ikke værd at levere (figur 1).

Sukkertab i relation til dyrkningsforhold

Kan dyrkningsforholdene påvirke størrelsen af sukkertabet under lagring? En tidligere undersøgelse ved NBR finansieret af SLF viste ingen eller små ændringer. I denne undersøgelse blev roerne taget op

manuelt og havde derfor små skader og dermed også lave lagringstab.

Sukkertabene i denne her undersøgelse var signifikant højere - og rundt regnet 50 % højere på gården Hviderup end på gården Vragrup.

I gennemsnit over ti forsøg (340 daggraders lagring i gennemsnit) blev det totale sukkertab 2,5 % på Vragrup mod 3,8 % på Hviderup. Hvad der var grunden til forskellen kunne ikke nærmere forklares i dette projekt.

Sukkertab i relation til vand og kalk

Tilsætning af vand til lagringsbeholderne øgede lagringstabt fra 9,1 til 11,5 % ved lagring ved 11 plusgrader i 63-64 døgn (gennemsnitligt vægttab for pladserne Vragrup og Hviderup). Dette stemmer fint overens med erfaringerne fra praksis, hvor optagning under våde forhold giver større lagringstab. Erfaringerne fra Tyskland viser tilsvarende, at lagring under TopTex reducerer lagringstabt selv under frostfrie forhold.

Tilsætning af kalk reducerede sukkertabet på begge pladser. I gennemsnit reduceredes sukkertabet fra 9,1 til

Kalkbehandlet prøve ved indlagring den 4. november 2011. Der blev tildelt 3 dl kalk til hver boks svarende til 1 % af roevægten.

6,6 procent ved lagring ved 11 plusgrader i 63-64 døgn.

Om kalkning skule være en metode til i praksis at reducere lagringstabet behøver nærmere undersøgelser. I forsøgene blev der tilført rigelige mængder kalk, men samme effekt kunne måske opnås ved at sprede en mindre mængde, blot den fordeles mere jævnt.

Sukkertab i relation til optagningskvalitet

Det anvendte roemateriale fra de to forsøgspladser havde generelt signifikante forskelle med hensyn til optagningskvalitet i form af knækkede spidser, skader, revner og renhed. Sortsforskelle skyldtes derfor både genetiske forskelle og forskelle i optagningskvalitet.

Det kan diskuteres, hvad man mener med forskelle i lagringstab mellem sorter. I denne undersøgelse har vi forsøgt at efterligne praktiske forhold i et rimeligt omfang. Dette indebærer, at roerne høstes med en almindelig optager (6-rækket Holmer). Optageren blev

Vanding af prøven ved indlagring den 4. november 2011. Prøven blev tilført 0,5 l vand seks gange i løbet af lagringsperioden (3 l i alt). Der blev tilført mere vand, når al vand var forsvundet fra boksens bund.

ikke tilpasset den enkelte sort, og dette ansås heller ikke for at være nødvendig. Dybdeindstillingen tilgodeså, at alle roer blev taget op korrekt. Roerne blev dernæst aflæsset varsomt fra tanken til en bunke på jorden ved at reducere faldhøjden og aflæsningshastigheden. Roer, som ikke var tilstrækkeligt aftoppede, blev efterfølgende manuelt aftoppet eller indgik ikke i undersøgelsen.

Sammenfatningsvis kan det siges, at forsøgsdesignet giver den kombinerede effekt af mekanisk håndtering ved optagning og genetiske forskelle mellem sorter. Andre undersøgelser viser tydeligt, at mekaniske skader i form af primært knækkede spidser eller slag væsentligt øger tab som følge af efterfølgende skimmelangreb og råd.

Det er værd at notere, at Julietta, som gav laveste sukkertab, samtidig var den sort, som havde den højeste andel af knækkede spids og revner. Set på denne baggrund er det åbenbart, at genetikken har stor betydning for sukkertabets størrelse.

Sukkertab fra fire sorter 2010-2011

Sukkerroesorterne blev valgt på denne baggrund:

Julietta: Sort som i indledende forsøg

Tabel 1. Lagringstab ved 290–660 daggraders lagring. Gennemsnit for tre forsøgsvarianter og to gårde.

Sort	Lagringstab i alt, %		
	Middel	Min.	Maks.
Julietta	5,4	2	7
Rasta	9,9	4	12
Rosalinda KWS	6,1	3	8
Mixer	7,6	4	10

(2008-2009) gav lavt sukkertab sammenlignet med andre sorter.

Rasta: Sort som i indledende forsøg (2008-2009) gav højt sukkertab sammenlignet med andre sorter.

Rosalinda KWS: Ny sort med høj markedsandel.

Mixer: Ny sort med høj markedsandel.

I 2010 gennemførtes seks forskellige lagringsvarianter. De fire lå på 120-250 daggrader og de to andre på 450-520 daggrader. Sortsforskellene var gennemgående små, under en procent forskel i sukkertab og dermed uden praktisk relevans. *Konklusionen på 2010-forsøgene blev derfor, at sortsvalget har en underordnet rolle, når lagringen er kortere end 300-400 daggrader.*

I 2011 gennemførtes størstedelen af sammenligningerne ved 500-700 daggrader.

I intervallet 290-660 daggrader gen-

nemførtes tre varianter per forsøgsplads. Sukkertabet for de fire sorter varierede fra 5,4 (Julietta) til 9,9 procent (Rasta). De maksimale tab lå på 7 og 12 procent (tabel 1).

Følgende konklusioner kan drages:

- Samme tabsbillede på de to forsøgspladser. Roer fra Hviderup gav konsekvent højere lagringstab end roer fra Vragerup.
- Ved et daggradeniveau på 170 ligger lagringstab på 1,5 % uden sikre sortsforskelle.
- Ved et daggradeniveau på 300 ligger lagringstab på 3 % med sortsforskelle på nogle procentenheder.
- Ved et daggradeniveau på 500 ligger lagringstab på 5 % med sortsforskelle på omkring 4 procentenheder.
- Ved et daggradeniveau på 600 ligger lagringstab på 9 % med sortsforskelle.

Grimme

- et andet ord for kvalitet!

- Laveste marktryk
- Mest skånsomme
- AdBlue motor
- Laveste dieselforbrug per ha.

- Oppel hjul
- AdBlue motor
- 22 ton tank
- CCI 200 terminal

- Oppel hjul
- AdBlue motor
- 33 ton tank
- CCI 200 terminal

Gå ikke glip af verdens bredeste program indenfor roeoptagere. - du finder det hos Grimme!

Se mere på www.grimme.dk

Per Rasmussen
Rådgivning / Salg
+45 4028 1368
pr@grimme.dk

GRIMME
Skandinavien

Løvhegnet 9-11 DK-8840 Rødkærsbro T +45 8665 8499 F +45 8665 8287 grimme@grimme.dk www.grimme.dk

Tabel 2. Sukkertab i procent af indlagret mængde i afprøvede sorter i syv forsøg 2007-2011.

Ved beregning af sukertabet er der taget hensyn til forandring i renhed, nettovægt og sukkerprocent (i 2010 er forandringer i renhed ikke medtaget).

Led	Sort	2007	2008	2009	2010	2010	2011	2011
	Gård	Äd	Äd	Äd	Vra	Hvi	Vra	Hvi
	Tid*temp	70d*4,6	75d*6,6	73d*10,2	68d*8	61d*8	64d*11	63d*11
	Daggrader	322	493	746	517	453	685	674
Led	Gns.	0,10	0,10	0,16	0,08	0,11	0,14	0,17
1	Julietta							
2	Rasta							
3	Theresa KWS							
4	Nexus							
5	Angus							
6	Rosalinda KWS							
7	Mixer							
8	Sy Harpoon							
9	Sabrina KWS							
10	Pasteur							
12	Cactus SN 215							
13	OK129							
14	Thor							
15	SY Muse							
16	Sy Stinger							
17	HI 1133							
6-2010	Jenny							
11-2010	Hella							
12-2010	Highland							

	Lavt tabsniveau, statistisk forskelligt fra sorter med højt tabsniveau (p<0.05)
	Gennemsnitligt tabsniveau sammenlignet med øvrige afprøvede sorter
	Højt tabsniveau, statistisk forskelligt fra sorter med lavt tabsniveau (p<0.05)

skelle på omkring 5 procentenheder. Kvaliteten af Rasta er meget dårlig (fabrikskvalitet 6 efter svensk afregningsskala).

- Ved et daggradeniveau på 100 ligger lagringstab på 27 % med sortsforskelle på omkring 25 procentenheder (fabrikskvalitet 7 efter svensk afregningsskala).

Sukkertab – ti sorter 2010-2011

Tabel 2 giver et samlet billede af svensk afprøvning af langtidslagring af sukkerroesorter.

Konklusioner:

- Hvert forsøg gav signifikante sortsforskelle mellem dårligste og bedste sort.
- Afvigelse af praktisk betydning sås både i opadgående og nedadgående

retning. Det er således risiko for, at sorter med høje lagringstab kan optræde, men det er også muligt at finde sorter, som klart har lavere lagringstab end ”normalsorten”.

- Det kræver mere end et forsøg at få et sikkert billede af, hvor på skalaen den enkelte sort befinder sig med hensyn til lagringstab. For eksempel gav sorten Rosalinda KWS et højt lagringstab på én plads i 2010 men

lave lagringstab på begge forsøgspladser i 2011. Andre eksempler er SY Harpoon og Nexus.

- To sorter gav lavere lagringstab end gennemsnitssorter i samtlige afprøvninger: Julietta (seks forsøg) og Theresa KWS (syv forsøg).
- Det er nærliggende at hævde, at disse sorter er såkaldte nematod-tolerante sorter, og at hele denne gruppe af sorter skulle have gode lagringsegenskaber. Denne undersøgelse kan hverken helt bekræfte eller afkræfte denne antagelse. Den nematod-tolerante sort Hella blev afprøvet i 2010 og gav i begge forsøg det mindste tab af de afprøvede sorter. Sorten er beslægtet med Julietta. I 2011 afprøvedes de nematod-tolerante sorter Thor og Cactus. Begge disse sorter gav middelstore lagringstab.
- Sorten Rasta placerede sig i kategorien "højt lagringstab" i fire ud af syv undersøgelser.
- De testforhold, som blev anvendt i 2008-2011, gav følgende forskelle mellem sorterne Julietta og Rasta: Julietta mistede 0,09 % sukker/døgn, totalt 6,3 % af den indlagrede sukkermængde.

Rasta mistede 0,17 % sukker/døgn, totalt 11,1 % af den indlagrede sukkermængde.

- Bortset fra 2007 gennemførtes undersøgelserne ved et daggradeniveau på 450-750, i gennemsnit 600 daggrader (67 dage ved 9,1 plusgrader). Dette er vanskelige lagringsforhold. En korrekt håndteret kule bør kunne holde en lavere middeltemperatur. På den anden side kan en forveldækket kule eller en kule med råd- eller frostskafer hurtig nå en højere temperatur.
- For at nå disse daggradeniveauer kræves ekstreme vejrforhold eller fejlhåndtering under lagring.

Etape 3 starter til efteråret

Kompromiset (i Sverige) bliver nu, at afprøvningen af sorter starter i det tredje og sidste afprøvningsår. Interesserede frøfirmaer kan mod betaling anmelde sine sorter endnu tidligere. For de sorter, som deltager i årets praktiske sortsafprøvning (de mest lovende tre-års sorter), er deltagelse i lagringstesten obligatorisk. Vi regner dermed med at få en god opfattelse af vore sorters lagringsegenskaber efter første år på markedet. Alle sorter

med høj markedsandel, hvilket oftest først nås efter andet år på markedet, regner vi dermed med at vide så meget om, at vi vover at give konkrete råd omkring den enkelte sort.

Årets afprøvning omfatter 14 sorter, som fortsat dyrkes på gårdene Vragrup og Hviderup. Det nye koncept medfører sandsynligvis, at al manual vejning og bedømmelse ophører, idet der er en meget nær sammenhæng mellem tab i sukkerprocent og det faktiske og absolutte sukkertab ($r^2=0,98$). Endvidere søger vi primært den relative forskel mellem sorter og ikke nødvendigvis det præcise niveau af det absolutte sukkertab. Som mål for eventuelle forskelle i rodangreb vil kvalitetsanmærkninger på 5-7 og tab i renhed under lagring blive anvendt.

Det vurderes, at dette nye koncept skal gøre det muligt at publicere årets resultater på hjemmesiden i sidste halvdel af januar i det efterfølgende år.

Mere information

En komplet forsøgsrapport fra forsøgene gennemført under anden etape kan hentes på NBR's hjemmeside www.nordicbeet.nu under "Rapporter 2011" (rapport 611) (skrevet på svensk). ■

Fint lagrede roer.

Kraftig spiring

Skimmel og råd efter "våd lagring".

Roedag 2013

Af Bo JM Secher,
Planteavlscchef, DLS

Reserver allerede nu **tirsdag d. 11. juni**. Denne dag afholder NBR, DLS Planteavl og Agricentret fra Nordic Sugar det vi kalder "Roedag 2013" – årets begivenhed indenfor roedyrkning! Vi har allokeret 8 hektar på Sofiehøj Forsøgscenter til forsøg og demo'er, med det ene formål at samle alt hvad der er relevant for at kunne fremvise det nyeste og vigtigste indenfor roedyrkning.

Derudover arrangerer vi en maskindemonstration, som i år vil være en sprøjte-demo anlagt på en særlig bane, så sprøjterne kan blive vurderet optimalt. Samt en maskinudstilling og en faglig udstilling på området.

Dagen starter med morgenbrød og velkomst kl. 8.30. Derefter vil aktiviteterne i marken gå i gang, indledt med den første gennemkørsel af sprøjtebanen. På forsøgs-

arealet vil deltagerne blive delt op i hold, som vil blive guidet rundt af medarbejdere fra DLS, NBR og Nordic Sugar. På arealet vil man kunne se og få omtalt sorter, etableringsforsøg, gødningsforsøg, ukrudtsbehandlinger og midler, radrensninger, anden plantebeskyttelse samt eksempler på de nye ALS tolerante sorter, som tåler ukrudtsmidler af typen sulfonylureamidler. Derudover arrangerer vi "Roekamp", hvor det i år er dyrkningssystemer fra Nord-europæiske lande som er i konkurrence.

Den første rundtur afsluttes kl. 12, hvorefter der serveres en sandwich og drikkevarer i hallerne på Sofiehøj. Her vil der også blive mulighed for at se de udstillede maskiner, inden programmet gentages kl. 13.30. Skulle man først have mulighed for at komme i løbet af formiddagen, vil der være mulighed for at fortsætte igen og se den sidste del af forsøgene på rundturen om eftermiddagen.

Dagen arrangeres sammen med

frø-, kemikalie-, gødnings- og maskinfirmaer, så der vil blive mulighed for at møde en bred skare af rådgivere og repræsentanter. Alle aktiviteter er nærmere omtalt på hjemmesiden www.roedag.dk, hvor man op til dagen vil kunne finde ajourførte informationer om udstillere og andet nyt. ■

Vel mødt!

På www.roedag.dk

kan du se mere om roedagen ■

Generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere - Sakskøbing den 25. februar 2013

Af Klaus Sørensen

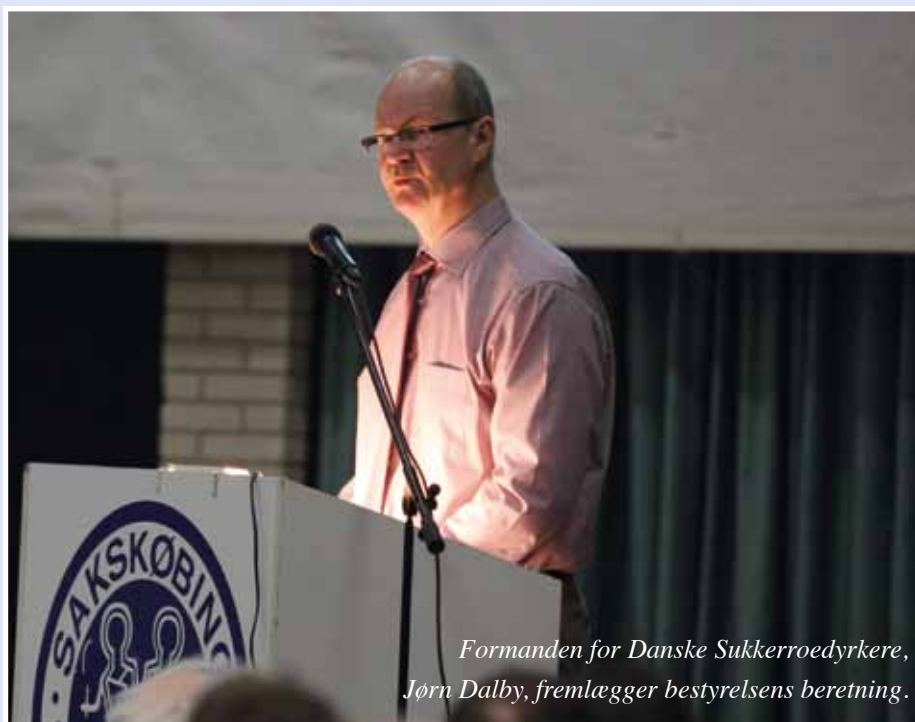
Danske Sukkerroedyrkere afholdt sin generalforsamling den 25. februar 2013 i Sakskøbing. Til generalforsamlingen var der et rekordstort fremmøde på ca. 430 deltagere, heraf 338 stemmeberettigede.

Beretningen og regnskabet kan hentes på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside: www.danskesukkerroedyrkere.dk

Jørn Dalby, Formand for Danske Sukkerroedyrkere, indledte sin beretning med en opridsning af forløbet i 2012, hvor nøgleordene var ”en lang kampagne med frost, tøj, rådne roer og en frustrerende afslutning på kampagnen, hvor fabrikkerne kørte i lavt gear – og før det en dyrkningssæson med ukrudt og stokløbere i markerne.” Hertil blev dog også nævnt, at ”2012 også vil blive husket som et år med en tidlig og nem roesåning, stor tilvækst i efteråret og et højt udbytte.” Formanden konkluderede, at ”det har således været en svingende sæson, hvor nogle af problemerne som altid kan henføres til vejret, men vi må også tage nogle af problemerne på vores egen kappe – og fabrikken i Nakskov slipper heller ikke for at tage sin del.” Formanden pegede desuden på, at ”I 2012 har vi også haft forhandlinger med Nordic Sugar om roeprisen for 2013, og – udover en prisstigning i form af et fast beløb – har vi for første gang fået indført en form for overskudsdeling med et resultatillæg afhængig af Nordic Sugars regnskabsresultat.”

Uddrag af debatten

Claus Pedersen takkede indledningsvist for nogle gode beretninger og oplyste, at han er en af dem, som i foråret blev

Formanden for Danske Sukkerroedyrkere, Jørn Dalby, fremlægger bestyrelsens beretning.

ramt af manglende fremspiring i Cactus og efterfølgende fik udleveret Hereford til omsåning, som også var fejlbehæftet – det har været en udfordring!

Claus Pedersen pegede endvidere på, at der var tale om dårlig opbakningen fra dyrkerforeningen, når meldingen fra formanden efter nytår blot var, at dyrkerne skulle levere gode roer til fabrikkerne. Ansvarer ligger ikke kun hos dyrkerne men også hos fabrikkerne. Hvis fabrikkerne havde kørt optimalt, så ville kampagnen have været færdig før. Det er i dyrkernes interesse med en kort kampagne med så stort et økonomisk udbytte som muligt. Der er tale om en modsat rettet interesse i forhold til sukkerfabrikkerne, som har fordel af en lang kampagne, hvilket giver dem en bedre udnyttelse. Det er derfor nødvendigt at optimere tillæggene for tidlig og sen levering.

Jørn Dalby svarede, at det var utilfredsstillende med den manglende fremspiring i Cactus og Hereford, men der blev hur-

tigt taget hånd om sagen, og de berørte dyrkere har fået erstatning fra leverandøren for tabene.

- Det er korrekt, at der fra foreningen i starten blev meldt markant ud om, at der skal leveres gode roer, men det skyldes, at der var en stor nervøsitet for, at fabrikkerne kunne gå helt i stå og ikke komme i gang igen, sådan som det efterfølgende skete på den tyske fabrik i Anklam.

- Det er ganske rigtigt uacceptabelt med den svingende oparbejdning i Nakskov. Det skal udbedres nu!

- Mht. tillæggene, så er det lykkedes at få højere tillæg for tidlig og sen levering ved de seneste forhandlinger. Over årene er tilvæksten i roerne øget i efteråret, hvilket tilsvarende har medført højere tab ved levering i starten af kampagnen. De to parametre kommer på banen igen, når der skal forhandles på ny!

Claus Stentebjerg-Olesen takkede for nogle fine beretninger, hvor alt er berørt, og pegede dernæst på, at han bakker op

om kritikken og opfordringen til Nordic Sugar i forhold til lange kampagner og fabrikkernes drift. Det er desværre blevet normalt med en kampagnelænge omkring 130 døgn, men man skal søge tilbage mod kortere kampagner. Hvis det ikke er muligt at få fabrikken til at udvide kapaciteten, må man ændre proceduren, så industriroer og overskudsroer leveres henholdsvis før oktober og efter nytår. Kvoteroerne skal leveres i de 3 måneder imellem.

- Mht. tillæg for tidlig og sen levering, så bør man årligt gå ind og regulere i forhold til den faktiske tilvækst i roerne og betale derefter.

Claus Stentebjerg-Olesen pegede desuden på, at det kan være vanskeligt med leveringsplanerne, hvor det er op til dyrkerne selv at holde styr på sin vognmand, hvis planen skrider – det ville være godt, hvis fabrikken kunne hjælpe til på dette punkt.

Jørn Dalby svarede mht. de lange kampagner, at det ikke er en god udvikling, men det er denne udvikling, som foregår rundt om i landene omkring os. Nordic Sugar satser på energioptimering m.v. frem for øget kapacitet – f.eks. tryktørreriet i Nakskov. Det er således Nordic Sugar, som har bestemt denne prioritering.

- Kuledækning, hvis dyrkerne havde beskyttet roerne bedre på den ene eller anden måde, så ville det have gået bedre i slutningen af kampagnen. Denne ekstra udgift, som er forbundet med dette, bør Nordic Sugar være med til at dække fremover. Måske får vi ikke frost hvert år, men der er også en gevinst ved dækningen uden frost pga. mere tørre roer og mindre svind i sukkerprocenten.

- Hvis industriroerne skal leveres enten som de første i kampagnen eller som de sidste i kampagnen, så bliver de ikke dyrket, og overskudsroerne kan ikke leveres i starten af kampagnen, da man på det tidspunkt ikke ved, hvor meget der er overskud. Det er vigtigt, at vi bevarer så høj en sukkerproduktion som muligt i Danmark for at styrke vores konkurrenceevne, men det giver længere kampagner, som dyrkerne skal have kompensation for i form af højere tillæg for tidlig og sen levering samt betaling for dækning af roerne.

- Mht. leveringsplanerne skal der skelnes mellem to grupper. For dyrkere, der ikke er i køregrupper, skal fabrikken sørge for, at alle dyrkere er lige langt i leveringsplanerne. Er man derimod i en køregruppe, skal køregruppens samlede leveringsprocent styres til fra fabrikkens side, men fordelingen internt i køregruppen er op til køregruppen selv at styre.

Hans Sejersbøl oplyste, at han har haft en af de værste oplevelser. Han skulle iflg. planen have leveret roerne mellem jul og nytår, men leveringen blev udskudt. Efter et længere forløb blev roerne endelig leveret den 22. januar, men der var på dette tidspunkt et stort fradrag for rådne roer, og i stedet for en renhed på 90 % blev den lidt over 70 %. Det medførte en lav leveringsprocent under 80 og dermed ingen udbetaling af tillæg. Vognmandens udskydelse af leveringen har ikke været acceptabel, hvilket der følges op på.

Hans Sejersbøl pegede endvidere på, at man skal vente alt for længe med betalingen for den ekstra kørsel fra Sjælland til Nakskov frem for Nykøbing (passageafgiften) – det bør ændres!

Jørn Dalby svarede, at det ganske rigtig var en meget uheldig situation, hvor det trods alt var godt, at roerne blev leveret – det er vigtigt at tage fat i sin vognmand i forhold til den udsatte levering.

Jørn Dalby oplyste endvidere, at de manglende tillæg som følge af den lave leveringsprocent pga. de frosne roer vil blive taget op med Nordic Sugar – men intet kan loves.

Anita Halbye oplyste, at hun holder indlægget på vegne af flere avlere på Sydsjælland og Møn som opfølgning på en frustreret afslutning på kampagnen. - Mht. den manglende dækning af roer, så er vi avlere nødt til at være vores ansvar bevidst. I brancheaftalen står, at roer, som ikke straks leveres, skal dækkes ved begyndende frost. Vi har således en pligt til at dække roerne. Det har været svært at undgå rådne roer selv fra dækkede roer, men udækkede roer har i nogle tilfælde været helt rådne, hvilket har fået fabrikkerne til at gå ned. Det har påvirket alle dyrkere, og også udskudt

Et rekordstort antal på ca. 430 var mødt frem til Danske Sukkerroedyrkeres generalforsamling den 25. februar 2013 i Sakskøbing.

leveringen for dyrkere, som *har* dækket deres roer – nogle af disse er kommet bag i køen, hvilket ikke er rimeligt! Hvis man ikke har dækket sine roer og ikke kan levere en ordentlig kvalitet, så skal man bagerst i køen og levere til sidst. Der skal derfor stilles større krav til dækning af roerne, eller de udækkede roer skal leveres til slut.

Når man har passet sin afgrøde gennem en hel sæson, er det frustrerende med forløbet her sidst i kampagnen – landmænd ville aldrig behandle deres andre produkter på en sådan måde.

- De lange kampagner er en fordel for Nordic Sugar, men det giver tab for avlerne pga. tidlig og sen levering. Fabrikkerne skal være stabile i drift, så der ikke lukkes ned i halve og hele dage. Dyrkerne har investeret store beløb i mange år - nu er det Nordic Sugars tur til at gøre det samme!

- Projekt 20-20-20 indeholder en ambitiøs målsætning, men den er ikke helt urealistisk. Nordic Sugar har fremlagt mange punkter, hvor dyrkerne skal yde et bidrag for at opnå forbedringer, men det er begrænset, hvad Nordic Sugar selv har budt ind med – stort set kun konsulentydelse. Nordic Sugar skal også være klar til at yde deres del – bl.a. med velfungerende og vedligeholdte fabrikker!

Jørn Dalby svarede, at indlægget langt hen ad vejen er i tråd med det, der blev sagt i beretningen, og han kan således bakke op om meget af det. Godt med pointen vedr. projekt 20-20-20.

Karsten Høegh takkede bestyrelsen for en god beretning og pegede bl.a. på, at den nuværende udformning af Kontraktopfyldelsestillægget medfører, at man skal så ud fra sit 5-års gns. udbytte, men med en udbyttetigning på 2 % om året er man konstant bagud. Det kan evt. løses ved at reducere kravet til levering til 95 % af kontrakten frem for 100 % for at opnå Kontraktopfyldelsestillægget.

- Roeprisen er væsentligt højere i Tyskland, så Nordic Sugar har mulighed for at udbetale mere i Danmark!

Jørn Dalby svarede, at ideen vedr. Kontraktopfyldelsestillægget er noteret, og den vil blive drøftet i bestyrelsen.

- Det er rigtigt, at roeprisen i Danmark halter bagefter den tyske roepris, hvilket bestyrelsen arbejder på. I roeprisen for 2013 er der dog sket en ændring, så dyrkerne nu får en andel af den højere sukkerpris. Samtidig er der indført en overskudsmodel, som også forventes at give ekstra på baggrund af den højere sukkerpris. Desuden har Nordic Sugar netop givet en ekstra afregning for 2011, som skal ses i samme lys. Danske Sukkerroedyrkere går efter det maksimale, hver gang der forhandles med Nordic Sugar.

Børge Fredslund pegede på, at når der er så tidlig en kampagnestart, er det ikke sjovt at lægge ud med at skulle levere hele roemængden. Det medfører blot, at man året efter skal levere en endnu større mængde, da man den tidlige levering giver et

Opera®

- det bedste valg

det højeste nettoudbytte
- mere end 1200 kr./ha for
2 x 0,5 l/ha med Opera

Kilde: Oversigten over Landsforsøgene 2012

Opera er mere end et svampemiddel. Opera øger planternes fotosyntese og forbedrer kvælstofudnyttelsen med tendens til et lavere amino-N indhold, samt reducerer stresspåvirkninger i vækstsæsonen.

- **Bedre plantesundhed**
- **Ekstra sukker**
- **Højere dækningsbidrag**

Læs mere på www.agro.basf.dk

Crop Protection

Klaus Nielsen
40 71 84 32
Jakob Skodborg Jensen
40 16 81 63
Thomas Ory Nielsen
24 81 30 07

BASF
The Chemical Company

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselssætninger og advarselssymboler, der fremgår af etiketten.

lavere 5-års gns. Der bør således laves et ”teknisk 5-års gns.”, som tager højde for dette. Det vil hjælpe små dyrkere, som leverer hele deres roemængde på én gang.

Jørn Dalby svarede, dette i princippet er en god idé, men det vil gøre Brancheaftalen endnu mere indviklet – den er kompliceret nok i forvejen.

Anders Olsen efterlyste en tidligere betaling for kørsel af roer fra Sjælland til Nakskov frem for Nykøbing (passageafgiften) og pegede desuden på, at der bør etableres en generel ordning for dækning af roer, hvor Nordic Sugar deltager i betalingen.

Jørn Dalby svarede, at man vil se på muligheden for udbetaling af en ekstra aconto i den kommende Brancheaftale – det er ganske rigtigt et stort udestående. - Vedr. dækning af roer, så bør Nordic Sugar ganske rigtig være med til at dække udgiften til dækningen.

Erik Hansen takkede for beretningerne og pegede på, at Nakskov nærmest er blevet et skældsord. Det er gået ned ad bakke de sidste 2-3 år på fabrikken i Nakskov – og man er blevet sent færdig. Der er skåret mange gange i leveringerne. Når man konkluderer på disse ting, kan man undre sig over, at der er så stor tilslutning til at dyrke så mange roer, som der er – især nu hvor der er gode priser på alternative afgrøder. Hvis vi ikke allerede havde indgået kontrakten for 2013, så ville der blive tegnet en mindre roemængde som følge af de gode alternativer.

Jørn Dalby svarede, at når foreningen forhandler priser med Nordic Sugar, så tages der udgangspunkt i aktuelle priser på alternativer og omkostninger på forhandlingstidspunktet. Roeprisen skal være så god, så roerne er en attraktiv afgrøde. Prisen for 2013 er forhandlet på plads i juni 2012, hvor resultatet blev det bedst opnåelige. Herefter var det så op til hver enkel dyrker, om man efterfølgende

i august 2012 ville tegne kontrakten for 2013. Kontraktbørsen i august er en god indikator – hvis mange vil sælge deres kontrakt, så er det et tegn til bestyrelsen om, at roeprisen ikke er god nok.

Morten Thorkilsen, Gørlev, nyvalgt til bestyrelsen

Under valg til bestyrelsen var der en enkel udskiftning. Hans Arne Nielsen, Slagelse genopstillede ikke, og i hans sted blev valgt Morten Thorkilsen, Gørlev.

De øvrige medlemmer af bestyrelsen blev genvalgt uden modkandidater.

Uændret forretningsudvalg

På det efterfølgende konstituerende møde i bestyrelsen skete der ingen ændringer i forretningsudvalget, som således fortsætter med Jørn Dalby som formand, Hans Peder Madsen som næstformand og Finn Jørgensen som det 3. medlem af forretningsudvalget.

Ekstra pristillæg for 2011 på 28,3 mio. kr for

Under aflæggelsen af beretningen kunne formanden på generalforsamlingen bringe den særdeles gode nyhed, at Nordic Sugar ville udbetale et ekstra pristillæg på 28,3 mio. kr for kvoteroer leveret i 2011-kampagnen. Den ekstra betaling er et resultat af den gode sukkerpris på markedet, som også slår igennem i Nordic Sugars regnskab.

Betalingen udgør 11,17 kr pr. ton kvoteroer (16 %) + sukkertillæg. Med en gns. pol i 2011 på 16,9 % og et rodudbytte på 73,3 tons roer pr. ha medfører det et pristillæg på ca. 900 kr pr. ha. Udbetalingen foretages i begyndelsen af juni 2013.

Jørn Dalby forklarede i beretningen baggrunden for udbetalingen af tillægget: ”Grundlæggende er det et resultat af, at både vi og vore kollegaer i Tyskland og Sverige har fået sat den høje sukkerpris på dagsordenen og koblet den til en højere roepris. I forbindelse med at Nordzucker har besluttet at udbetale et tilsvarende ekstra beløb i Tyskland, har Nordzucker/ Nordic Sugar besluttet, at dyrkerne i Danmark og Sverige skal have en lignende ekstrabetaling. Teknisk set har forløbet også noget at gøre med, at man i Tyskland har tradition for at forhandle og regulere roeprisen med tilbagevirkende kraft efter kampagnen, når man har resultatet af kampagnen og indblik i regnskabsresultatet, mens vi i Danmark fastlægger roeprisen længe før dyrkningssæsonen. Da vi tilbage i 2010 aftalte roeprisen for 2011, så situationen helt anderledes ud, og vi kunne dengang ikke forudse den efterfølgende stigning i sukkerprisen. Når Nordic Sugar nu udbetaler det ekstra beløb til os – selvom vi ikke har krav på det – så ser jeg det som et udtryk for en fornuftig indgangsvinkel fra deres side til et godt samarbejde, hvor en rimelig og fair behandling er et særdeles godt grundlag.

Vi er selvfølgelig meget tilfredse med dette skridt og kan kun tilskynde Nordic Sugar til lignende handling fremover. Det er særdeles motiverende for alle, når man mærker en sådan indstilling til tingene fra den anden side af bordet, hvilket i sidste ende er en stor fordel for begge parter!”

Fabriksudvalg for Nakskov og Nykøbing

I henhold til vedtægterne nedsætter bestyrelsen to fabriksudvalg, som har til opgave at tage sig af opgaver med nær tilknytning til lokalområderne samt have en tæt kontakt til fabrikkerne. Der er to fabriksudvalg, ét for dyrkerne med levering til Nakskov Sukkerfabrik og ét for dyrkere med levering til Nykøbing Sukkerfabrik. I hvert af de to fabriksudvalg sidder 3 bestyrelsesmedlemmer.

Fabriksudvalg til Nakskov

- Hans Peder Madsen (ordfører)
- Knud Erik Clausen
- Evald Jensen

Fabriksudvalg til Nykøbing

- Finn Jørgensen (ordfører)
- Flemming Høegh
- John Reese Jensen ■

Danske Sukkerroedyrkere Bestyrelsen 2013

Gdr. Jørn Dalby (formand)
Stenvang
Kattesundet 3
4874 Gedser
Mobil 4010 8319

Gdr. Hans Peder Madsen (næstformand)
Tornevitzhave
Rudbjergvej 9
4983 Dannemare
Mobil 2326 4238

Propr. Finn Jørgensen (3. medlem af FU)
Landsledgård
Klintevej 145
4780 Stege
Mobil 2128 3039

Gdr. Knud Erik Clausen
Holtegård
Holtegårdvej 3
4930 Maribo
Mobil 2449 8259

Gdr. John Reese Jensen
Koldekildegård
Koldekillevej 3
4200 Slagelse
Mobil 2859 4244

Resultat af kampagnen 2012 i Danmark

Areal:	40.600 ha
Dyrkere:	1.406 stk.
Leverede rene roer, i alt:	2.771.220 tons
Leveret polsukker, i alt:	501.182 tons
Produceret hvidtsukker, i alt:	475.366 tons
Leveringsprocent (kvote + industri):	115,1 %
Afregningsfaktor:	105,4
Sukkerindhold:	18,1 %
Renhed:	87,9 %
Polsukker pr. ha:	12,3 tons
Rodudbytte pr. ha:	68,2 tons

Yderligere statistik om sukkerproduktionen i Danmark og udlandet kan hentes på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside i Statistikhæftet, der er udgivet af Danske Sukkerroedyrkere i februar 2013 – www.danskesukkerroedyrkere.dk.

Uden mad og drikke ... deltagerne spiser frokost efter en fyldig debat om frost, rådne roer og en lang kampagne.

Gdr. Vagn Juszczyk
Amalieager
Østervej 19
4983 Dannemare
Mobil 2010 2054

Gdr. Christian Nymann
Mindebo
Mosegårdsvej 10
4900 Nakskov
Mobil 4076 7040

Gdr. Flemming Høegh
Højvang
Nykøbingvej 55
4840 Nr. Alslev
Mobil 5174 0115

Gdr. Morten Thorkilsen
Søgaard
Vinde Helsingevej 1
4281 Gørlev
Mobil 2012 3564

Gdr. Jens-Christian Bay
Kirkevej 21
4900 Nakskov
Mobil 4011 1213

Chef for Skov og Landbrug
Evald Jensen
Knuthenborg
Birketvej 1
4941 Bandholm
Mobil 4090 3403

Gdr. Michael Hansen
Knoldeholm
Knoldeholmsvej 8
4892 Kettinge
Mobil 6139 1465

Gdr. Troels Frandsen
Vantoregård
Vantorevej 53
4880 Nysted
Mobil 2332 0375

Gdr. Christian Jensen
Lindegårdsvej 4
5900 Rudkøbing
Mobil 2172 6257

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Ørbækvej 705
5220 Odense SØ
Mobil 2045 2035

Af Erik Thiesen

De amerikanske sukkerroedyrkere advarer mod en udvikling som i EU

Det er tiden for afholdelse af generalforsamlinger rundt omkring, hvor man evaluerer på årets gang og gør sig tanker om fremtiden.

Det har også været tilfældet i USA, hvor sukkerroedyrkerne afholdt deres møde i Californien i februar.

Sekretæren Luther Markwart afsluttede mødet med et indlæg, hvor han fremhævede flere emner af betydning for USA's sukkerproduktion:

- Sukkerproduktionen har været ført uden udgift for forbrugeren.
- Sukkerproduktionen giver 142.000 jobs.
- Vi bidrager med 20 millioner dollar til økonomien hvert år.
- Vi skaffer fødevarer sikkerhed, idet 70 % af varerne i forretningerne indeholder sukker.
- USA er verdens største importør af sukker.
- Vi må reagere på urimelig udenlandsk handelspraksis.

Luther Markwarts slutbemærkninger til USA's regering var følgende:

"Europa har gennemgået en reform af dets sukkerordning, som har medført lukning af 84 fabrikker og ført til en nedlæggelse af mere end 100.000 job – nu er priserne højere, og de har forsyningsvanskeligheder. Lav derfor ikke samme fejltagelsen, som de har gjort i Europa."

Organisationerne er meget fokuseret på de mange frihandelsaftaler, som USA er en del af og gør alt for at holde sukker ude af disse. Et eksempel er en frihandelsaftale med New Zealand, som ingen sukkerproduktion har. Her kan Australien sende sukker til landet, som

herefter blander det med andre produkter og sender disse produkter videre til USA via frihandelsaftalen. Derfor skal sukker holdes udenfor.

Sukkerpriserne på New Yorks børs har været under 18 cent/pund i februar, hvilket er det laveste i lang tid.

Kort Nyt

I Brasilien hæves andelen af ethanol i benzinen fra 20 til 25 %

Brasilien er et af de lande, der kan være årsag til de lave verdensmarkedspriser. De har haft visse problemer med vejret de seneste år, men er nu igen på vej med en større produktion af sukker. Det viser

forventningerne i Sao Paulo staten, som regner med at høste 587 millioner tons sukkerrør i 2013/14 mod 532 millioner tons året før.

Det vil medføre en produktion på 36,6 millioner tons sukker mod 34 millioner tons i år. Ethanolproduktionen vil stige fra 21,4 milliarder liter til 24,6 milliarder liter. Det er også med den baggrund, at regeringen har besluttet at hæve iblandingen af ethanol i benzinen fra 20 til 25 %.

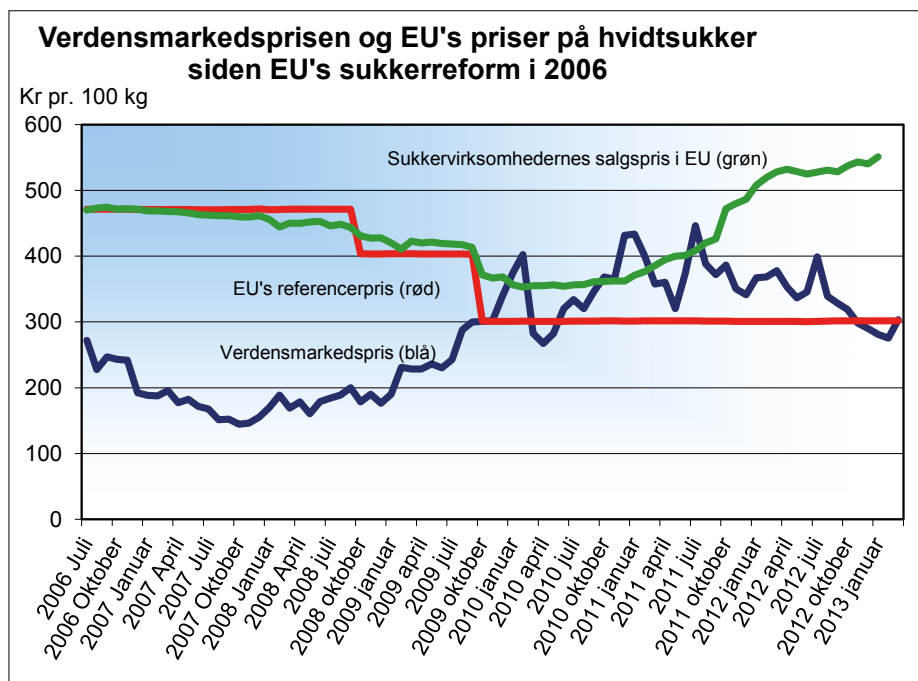
Som det fremgår af billedet er det meget store sukkerrør, som de høster - de findes nok ikke større og flottere i resten verden.

Stigende produktion i Mexico

Også i Mexico stiger produktionen af sukker i øjeblikket. Pr. 16. marts havde de produceret 4,053 millioner tons mod 3,173 millioner tons året før. Der er

Produktionen af sukker og ethanol er igen på vej op i Brasilien. Sukkerrørene i landet kan nå en imponerende størrelse.

høstet 86 tons sukkerrør pr ha mod 69 tons sidste år, og ekstraktionen er på 11,14 % mod 10,66 % sidste år. Det er jo en væsentlig lavere ekstraktion, end vi oplever i sukkerroer, så sukkerudbyttet pr. ha er meget lavere end i sukkerroer i Danmark.

Mexico kan frit levere sukker til USA i henhold til frihandelsaftalen mellem USA, Mexico og Canada.

Kina ramt af tørke i sukkerrørene

Kina har været ramt af stærk tørke i visse dele af den anden største provins med sukkerrør. De har ikke fået regn i 5 måneder, og det har betydet, at der er høstet 927.000 tons rør mindre, og tabet er ca. 130.000 tons sukker.

Kina forventer at producere 13,5 millioner tons sukker i alt fra rør og roer, og det er trods tørkeproblemerne i visse

regionen en stigning på 17 % fra sidste år.

De har haft en øget produktion de senere år, men forbruget stiger også stærkt (det siges, at baggrunden er, at de er begyndt at spise sukker med ske i stedet for pinde), så der er stadig behov for import af sukker, som bl.a. kommer fra Cuba og Sydkorea.

Sukkerselskab medfører høj sukkerpris i Indonesien

Sukkerproduktionen i Indonesien styres af en organisation kaldet SAMURAI, som er en samling af nogle familieejede selskaber. Efter den finansielle krise i landet i 1998 har de totalt overtaget sukkerproduktionen og styringen af markedet, hvilket har medført meget høje sukkerpriser.

Samurai organisationen finansierer landmændene med lån og fastholder de høje sukkerpriser, så landmændene ikke skifter til andre afgrøder. De styrer fabrikkerne og handlen, hvilket er accepteret af regeringen, som ikke kan finde noget ulovligt i det, der foregår. Det var nok ikke gået i EU – måske lige med undtagelse af Italien! ■

Uændret passageafgift på 80 øre pr. ton-km i 2012

Af Klaus Sørensen

Levering af roer sker ud fra princippet om, at man altid skal levere sine roer til nærmeste fabrik, og hvis dette ikke er tilfældet, modtager man kompensation for den ekstra transportafstand. Der er tale om roer, der leveres fra Sjælland eller vest for Storebælt til fabrikken i Nakskov frem for til Nykøbing. Den ekstra afstand er her 40 km, og kompensationen hertil benævnes "passageafgift".

Hertil kommer en række dyrkere på Østlolland, som ligeledes leverer deres roer i Nakskov frem for Nykøbing, der er deres nærmeste fabrik. I 2012 har der

ligeledes været nogle få dyrkere, som i slutningen af kampagnen har leveret roer i Nykøbing frem for Nakskov, der er deres nærmeste fabrik.

Disse dyrkere modtager tilsvarende en kompensation, hvor man i hvert enkelt tilfælde beregner den faktiske merafstand, som skal kompenseres. Kompensationen hertil benævnes "betaling for merafstand".

Som grundlag for kompensationen undersøger Danske Sukkerroedyrkere hvert år efter kampagnen fragsatserne hos vognmænd i de berørte områder, og

ud fra disse fastsættes en gennemsnitlig sats pr. ton-km. Satsen omregnes herefter til en sats pr. ton rene roer, hvorved de berørte dyrkere får fuld dækning for transportudgiften til såvel roer som et gennemsnitligt indhold af urenheder. Der gives ligeledes kompensation for transport af overskudsroer.

I 2012-kampagnen er satsen fastsat til 80 øre pr. ton-km, hvilket er uændret i forhold til 2011. Passageafgiften for de ekstra 40 km afstand til Nakskov frem for Nykøbing udgør således 32,00 kr pr. ton rene roer. ■

Af Driftsleder
Allan Hansen
Holgershaab
ved Nørre Alslev

Roesåningen indledt den 6. april

Såmaskinen er en 18-rækket Unicorn, som er monteret bag på en Kverneland Flexcar gødningsvogn til fast gødning.

Foråret har ladet vente på sig i år. Det er lidt sjovt at tænke på, at sidste år såede vi de første roer den 20. marts, mens der den 20. marts i år var snestorm over Danmark. Forårsarbejdet er således 2 - 3 uger senere i år end sidste år.

Større areal med græsfrø

Vi har spredt gødning på rødsvingel og engrapgræs. Rødsvingelen (Gondolin) har fået totalt 120 kg N/ha. Jeg tør ikke give den mere, da det er på nogle lavt liggende arealer, så der er risiko for bundgræs. Engrapgræs (Miracel) har fået totalt 165 kg N/ha. Lidt afhængig af vejret i forsommeren tager jeg stilling til evt. brug af modus i engrapgræsset. Frø har altid været med i markplanen på Holgershaab, men de sidste par år har arealet ikke været så stort pga. afregningsprisen. Prisen er ved at være på rette kurs igen, så vi lægger 63 ha ud med hvidkløver/engrapgræs i år. Frøgræs er en rigtig god forfrugt for roer, og den giver også noget struktur i jorden, hvilket man ikke skal glemme, da vores maskiner jo heller ikke bliver mindre.

Jordbundsanalyser hvert

4.-5. år

Vi får taget jordprøver ca. hvert 4.-5. år, gerne forud for roer. Vi bruger fosfor og kali tallene til at gøde efter, og på store marker kan der godt være områder, som

skal have mere gødning end andre steder i marken. Vi kører derfor lidt ren fosfor/kali, hvor tallene viser, at der er behov herfor. Vi får også organisk gødning i form af kalkunmøg, som spredes foran roer. Der tilføres 6-7 tons/ha, hvilket giver 130 kg N/ha, og vi regner med 50 % udnyttelse. Novo Gro får vi også spredt foran nogle af roerne. Vi har klart en fornemmelse af, at roer er den afgrøde, som udnytter kvælstoffet bedst, grundet den lange vækstsæson. Når man bruger sådan nogle former for gødning, er det endnu vigtigere at få taget jordprøver.

Roesåning på 400 ha

Efter lang tids venten pga. den sene vinter blev roesåningen indledt lørdag den 6. april – 17 dage senere end sidste år. Såbedet er fint og jorden falder også fint. Der er dog lidt sne tilbage langs nogle hegn, som driller lidt.

Der er mange ting at tage hensyn til, når man har med roer at gøre. Tilberedning af jorden er vigtig. Vi pløjer al jorden i efteråret, og vi tilstræber at få pløjet rettidigt. Dels så jorden bliver lagt ordentligt, og dels fordi det er rart at være i god tid, hvis der eventuelt skulle være noget, der skal have en let tur med harven for at jævne de værste affugering og ujævnheder. Det er noget, som kan være svært at

finde tid til, men det er rigtig rart, når det er gjort. Der bliver harvet op 2 gange foran såmaskinen, med en Vaderstad harve – dog ikke for langt foran såmaskinen, så tørrer jorden alt for hurtigt ud. Vi haver i 8-10 cm dybde uden at harve våd jord op, det giver bare for mange knolde.

Såmaskinen er en 18-rækket Unicorn, som er monteret bag på en Kverneland Flexcar gødningsvogn til fast gødning. Vi har valgt samme gødningsskær, som sidder på en Vaderstad rapid såmaskine, dvs. rulleskær i stedet for harvetand. Jeg synes, de kører roligt, og så har de tillige lang holdbarhed. Sådybden er 2-3 cm. Gødningen placeres 6 cm under frøet og 6 cm ved siden af frøet. I år har vi fået opdateret vores computer, så den automatisk kan lukke hver enkel række, hvilket skulle kunne spare frø, når der ikke sker overlappning. Sammen med traktorens GPS, som også er opgraderet til RTK, burde det således ikke kunne gå helt galt, når man sår roer! Vi har i år valgt roesorterne Corvinia, Rosalinda, Criollo og Pasteur med ca. ¼ af hver. Vi skal i alt så 400 ha med roer i år på Holgershaab, mine egne roer, på Iselingen samt en nabo dertil. Vi sår ca. 4-5 ha i timen.

Plan for roesprøjtningen

Det er min plan at sprøjte det meste af

roearealet 3 gange. Et par enkle marker med et højt ukrudtstryk af bl.a. vejpileurt og kamille planlægger jeg dog at sprøjte 4 gange. Jeg må indrømme at, at jeg endnu ikke har prøvet at sprøjte med comand i roerne endnu, idet jeg synes, at der i den forbindelse endnu er for meget ting, som er lidt på prøve. Man skal huske, at roer er en højværdiafgrøde, som man ikke skal lave for store forsøg med. Det kan dog godt være, jeg laver et lille "forsøj" i år for at få min egen erfaring. Som alle ved, er det vigtigt at komme ud på det rigtige tidspunkt med roesprøjtningen. Jeg har kørt med Betanal Power, lige siden det kom frem, og har haft gode erfaringer med dette middel. Radrenseren skal også over hele arealet en gang. Vi købte en ny renser sidste år med række-sensor, af mærket Thyregod. Vi søgte om tilskud til denne fra de EU-midler, som var sat af til sådan nogle miljø forbedringer, og vi var heldige at få tilsagn om et tilskud til investeringen. ■

Markplan 2013

Fabriksroer	250 ha
Vårbyg, malt	250 ha
Vinterhvede	310 ha
Hvidkløver	35 ha
Engrapgræs	40 ha
Rødsvingel	30 ha
Pil	6 ha
Viltager	3 ha
Græs, udyrket areal mm.	26 ha
I alt	950 ha

Der harves op til roerne. Der harves to gange med en Vaderstad harve i 10 cm dybde.

Gødning spredes på hveden.

KLEINE
KLEINE MASCHINEN GRUPPE

- specialisten i sukkerroemarken!

CLEANLINER

- Effektiv rensning med 10 m V-form bord og lodretstigende valser med bremse - Unik transportstilling - Frit udsyn ved vejtransport - Kabinen kan løftet op i 5 m højde i arbejdsstilling - Laveste vægt på markedet - Motor og tank bruges som kontravægt.

BEETLINER COMPACT

- Ny model - 12 t tank - Ny kabine - Nyt optagerbord med stenudløsning - Mercedes motor - Enkel og letteste på markedet.

IMPORTØR SCAN ROETEKNIK

Mobil: +45 40 74 78 10

Mail: jan@scan-roeteknik.dk

Web: www.scan-roeteknik.dk

UDENLANDSKE TIDSSKRIFTER

Læst af
Cai Marcussen,
Rødby

Spanske rekordudbytter

Indledning: I det spanske sukkerroetidsskrift "AIMCRA" skriver redaktør og direktør for instituttet AIMCRA, Rodrigo Morillo-Velarde om en forrygende udvikling i nordspansk sukkerroedyrking. Der har man forstået at udnytte de højtydende sorter og den forbedrede dyrkningsteknik. Alt på trods af ugunstige tørre klimaforhold. I det følgende bringes der uddrag fra denne artikel.

Bedre end de bedste

Sukkerroerne har i Nordspanien vist sig at have et meget stort potentiale.

Af figur 1 ses, at gennemsnitsudbytterne er højere end i noget andet europæisk land. Det er videre en fordel, at spansk sukkerroedyrking, som eneste afgrøde i landet, råder over egen konsulenttjeneste, med tilhørende forskningsinstitut

(AIMCRA). Hermed er der etableret et tæt professionelt forhold mellem teori og praksis. AIMCRA arbejder løbende med optimering af rådgivning om alle dyrkningsforhold som eksempelvis vanding, maskiner, sorter, sygdomme og skadedyr mm.

De stigende udbytter bevirker, at sukkerroerne fortsat er højaktuelle til dyrkning i Spanien, og stadig er konkurrencedygtige på verdensmarkedet. Denne førerposition kan sikkert bibeholdes, da gennemsnitsudbytterne er stigende.

Årsudbyttet for 2012 i Nordspanien var 105 tons roer med 16 % sukker, altså over 16 tons sukker pr ha, se figur 1. Det er imidlertid ikke slut med stigninger. Der er regionalt høstet udbytter betydeligt over 20 tons sukker pr ha. I

resultater fra forsøg prøves nye sorter med et så enormt potentiale, at der er muligheder for at hæve udbyttet med yderligere 30 %.

En konkurrencedygtig afgrøde

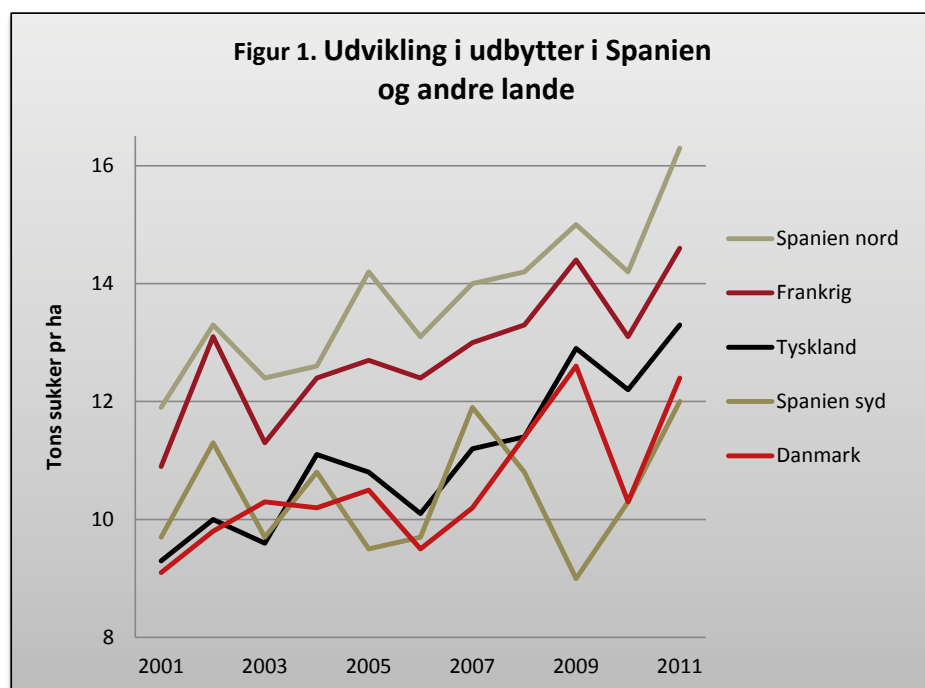
I de seneste sæsoner er der foretaget analyser af afgrødeøkonomien på mere end 900 ejendomme. Resultatet er til fordel for sukkerroerne i sammenligninger med hvede, majs og kartofler. Disse afgrøder er normale i nordspanske sædskifter.

Roerne har stadig været bedst, også efter prisstigningerne på de tre andre afgrøder i 2012. Basis for beregningerne er de gennemsnitlige officielle udbytter, som er 11,5 tons for majs, 6,0 tons pr ha for hvede, og sluttelig er gennemsnittet for kartofler 40 tons pr ha.

Rentabiliteten fremgår af figur 2. Det ses, at roerne er favoriserede på grund af de faste stabile priser. En klar modsætning er kartofler, hvor prisudsvingene gør kurven nærmest ustyrlig. Det gælder om at fastholde og forbedre konkurrenceevnen herunder at holde styr på omkostningerne. Et andet godt værktøj er stadig at øge høstudbyttet og samtidig skærpe kontrollen med udgifterne til dyrkning og vanding.

De spanske sukkerroedyrkere er godt fremtidssikret med en stærk dynamik i roedyrkingen. Samtidig er der hurtig adgang til nye forskningsresultater, og de har via AIMCRA altid en effektiv rådgivning til rådighed.

Figur 1. Udvikling i udbytter i Spanien og andre lande

Målrettet kalitilførsel i Tyskland

Faghøjskolen i Kiel gennemfører i disse år fastliggende forsøg med tilførsel af kalium. Formålet er at klarlægge eventuelle ændringer i K behov på grund af de stigende udbytter. Resultatet er stigende udbytter op til tilførsler af 188 kg K/ha. Bedste udbytte er opnået med Korn-Kali, formentlig på grund af denne gødningsindhold af natrium. De ugødede parceller viser, at jordens indhold af tilgængeligt kalium halveres i løbet af de 14 år forsøget er gennemført. Facit er, at når vi bortfører kalium med afgrøderne, er det naturens orden, at det, vi fjerner, skal erstattes med tilførsel af nyt kalium.

I fagbladet *dzz* fra Sydtykland skrives der om nye herbicid kombinationer, som desværre kun består af gamle midler. Der efterlyses nye skånsomme ukrudtsmidler (sådanne findes kun i USA)

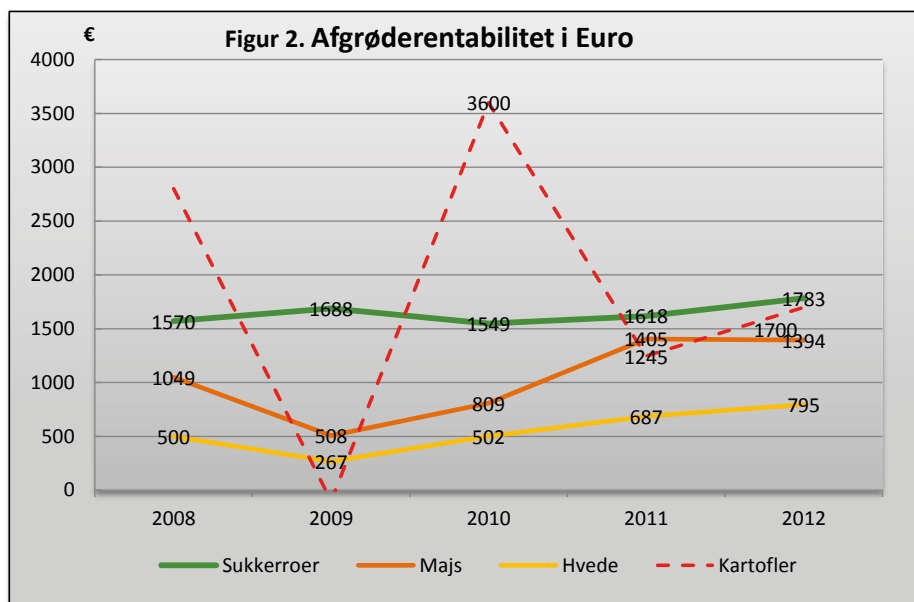
Det går fremad med forbruget af E10 benzinen i Tyskland. En benzin, som har en tilsætning af 10 % bioethanol. Forbru-

get er nu oppe på 14 %. De tyske sukkerfabrikker har i de seneste år investeret kraftigt i produktion af bioalkohol.

Rekordudbytter i USA

Det er altid forbundet med lidt beregningsarbejde at finde ud af, hvad amerikanerne egentlig høster. Deres tal er opgivet som tons per acre, tal som jeg ikke umiddelbart har fornemmelse for. En acre er 4047 m². Deres i alt over 1.100.000 acre er endvidere delt ud på

mange stater med store dyrkningsmæssige forskelle. Gennemsnittet for USA i 2012 blev rekord med 72,4 tons roer pr ha mod 58,8 tons i 2011. Det hele besværliggøres yderligere af, at man ikke gerne offentliggør årets sukkerprocent. De få tal, som dukker op i forsøg og andre steder, indikerer dansk niveau. Derfor er årets rekord tæt på 13 tons sukker pr ha. Dette er fremragende, når det erindres, at midtstaterne må regne med en kort vækstsæson. ■

Vanding af roerne er en væsentlig forudsætning for de rekordhøje udbytter i Spanien.

REGNSKAB OG BUDGET

Danske Sukkerroedrykere

	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Budget 2012 16. januar 2012	Regnskab 2012 20. februar 2013	Budget 2013
Roemængde - mio. tons	2.497.886	2.272.317	2.900.000	2.916.076	2.771
Kontingent pr. ton roer - øre	100 øre	100 øre	75 øre	75 øre	75 øre
INDTÆGTER					
I alt opkrævet kontingent	2.497.886	2.272.317	2.175.000	2.187.059	2.078.415
I ALT INDTÆGTER	2.497.886	2.272.317	2.175.000	2.187.059	2.078.415
UDGIFTER					
Kontingenter					
Medlemskontingent, Landbrug & Fødevarer	180.500	180.500	180.500	180.500	180.500
- do -, CIBE	183.232	183.500	185.000	166.627	165.000
- do -, WABCG	15.494	16.146	16.000	15.037	15.000
Andre kontingenter	2.695	2.695	2.695	2.695	2.695
I alt kontingenter	381.921	382.841	384.195	364.859	363.195
Mødeudgifter og repræsentation					
Repræsentation og møder i Danmark	512.985	472.497	500.000	482.238	500.000
Medlemsmøder	60.029	34.398	50.000	33.084	50.000
Generalforsamling/Årsmøde	141.404	142.499	150.000	142.836	140.000
CIBE-møder	138.323	160.750	120.000	105.111	150.000
Rådgivende udvalgsmøder	2.964	980	3.000	2.735	3.000
CIBE-kongres	0	0	140.000	74.812	0
WABCG-møder	39.681	108.534	70.000	32.300	70.000
Andre møder i udlandet	22.681	22.018	10.000	101.511	50.000
I alt mødeudgifter og repræsentation	918.067	941.676	1.043.000	974.627	963.000
Honorar til forretningsudvalg m.fl.	650.000	651.496	670.000	652.668	670.000
Øvrige aktiviteter					
Kontaktbørs	28.775	27.839	50.000	-186.588	50.000
Bremsetest		1.743	2.500	8.317	8.000
I alt øvrige aktiviteter	28.775	29.582	52.500	-178.271	58.000
Sekretariatsudgifter m.v.					
Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug & Fødevarer	608.400	626.800	645.600	645.600	664.960
Administration af Sukkerroefgiftsfond	27.600	28.500	29.500	29.500	30.400
Juridisk bistand	22.000	0	50.000	0	50.000
Revision	15.500	15.500	18.000	15.500	18.000
Kurser	27.200	0	20.000	0	20.000
Kontorartikler og tryksager	39.949	29.591	25.000	30.856	30.000
Tidsskrifter, hjemmeside og lign.	28.551	30.499	35.000	33.950	35.000
Telefon-, fax- og portoudgifter	13.999	20.024	25.000	21.330	25.000
Andre udgifter	11.251	21.334	10.000	17.548	10.000
I alt sekretariatsudgifter m.v.	794.450	772.248	858.100	794.284	883.360
Sukkerroe-Nyt					
Annoncer (brutto-indtægt)	-422.405	-455.710		-520.240	
Annoncekonsulent	146.448	158.576		182.084	
Annonceindtægter (netto-indtægt)	-275.957	-297.134	-240.500	-338.156	-260.000
Trykning og DTP-arbejde	124.687	122.888	125.000	117.879	125.000
Porto	61.231	65.381	75.000	64.093	75.000
Udgift til redaktion	152.100	156.700	161.400	161.400	166.240
Øvrige	16.912	17.639	25.000	16.775	25.000
I alt Sukkerroe-Nyt	78.973	65.474	145.900	21.991	131.240
Ekstraordinære udgifter					
Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning					185.000
I alt ekstraordinære udgifter					185.000
I ALT UDGIFTER	2.852.186	2.843.316	3.153.695	2.630.158	3.253.795
INDTÆGTER - UDGIFTER	-354.300	-571.000	-978.695	-443.099	-1.175.380
FINANSIERINGSPOSTER					
Renter af bankkonti (netto)	873.946	340.304	5.000	111.713	1.000
Renter + kurstab/gevinst v/ udtrukne obligationer	582	270.809	1.200.000	336.338	850.000
Aktieudbytte	484.160	0	0	0	0
I ALT	1.358.688	611.113	1.205.000	448.051	851.000
Skat af årets resultat	127.383	97.244	225.000	79.050	125.000
RESULTAT	877.005	-57.131	1.305	-74.098	-449.380

BALANCE

Danske Sukkerroedyrkere

	2010	2011	2012
AKTIVER:			
Bankbeholdning	96.281.123	4.682.267	18.134.542
Tilgodehavender	491.462	533.511	298.833
Værdipapirer til kursværdi	8.650	25.141.872	12.056.114
AKTIVER I ALT	96.781.235	30.357.650	30.489.489
PASSIVER:			
Kapitalkonto 1. jan.	2.308.852	3.185.857	3.128.726
Årets resultat	877.005	-57.131	-74.098
Kapitalkonto 31. dec.	3.185.857	3.128.726	3.054.628
Kursreguleringskonto 1. jan.	8.017.858	11.377.287	11.535.127
Ændring i obligationsværdi	28	194.835	381.686
Ændring i aktieværdi	4.500.509	0	0
Skat af kursgevinst	-1.141.108	-36.995	-74.748
Kursreguleringskt. 31. dec.	11.377.287	11.535.127	11.842.065
Investeringsbeløb fra Danisco A	79.513.931	14.456.965	14.456.965
EGENKAPITAL I ALT	94.077.075	29.120.818	29.353.658
GÆLD			
Skyldige omkostninger	959.262	673.440	670.559
Skyldig skat	1.320.687	197.935	158.221
Reg. af produktionsafgift 2002-05	424.211	365.457	307.051
GÆLD I ALT	2.704.160	1.236.832	1.135.831
PASSIVER I ALT	96.781.235	30.357.650	30.489.489

Regnskab 2012

INDTÆGTERNE for Danske Sukkerroedyrkere (DKS) består af kontingent fra medlemmerne samt renteindtægter fra bank og obligationer og aktieudbytte (indtil 2010). Kontingentet opkræves med en sats pr. ton rene roer.

Under UDGIFTER og **Kontingenter** er kontingenterne til "CIBE" og "WABCG" reduceret fra 2012.

I **Mødeudgifter og repræsentation** indeholder "Repræsentation og møder i Danmark" alle udgifter til møder i bestyrelse, forretningsudvalg m.v. samt møder med eksterne parter. "Medlemsmøder" indeholder en andel af udgiften til det fælles dyrkermøde med NBR i begyndelsen af året. Der er "CIBE-kongres" hver 3. år, og i de mellemliggende år er der flere udvalgsmøder i medlemslandene og dermed en øget udgift til "CIBE-møder". "Andre møder i udlandet" er møder, som ikke er relateret til CIBE og WABCG.

Under **Honorar til Forretningsudvalg** indgår honorar til Forretningsudvalget samt til ordførerne for fabriksudvalgene.

Under **Øvrige aktiviteter** har der i 2012

været et overskud på 186.588 kr på "Kontraktbørs", hvilket skyldes et ekstraordinært stort salg af kontraktmængde fra puljen af ledig kontraktmængde. Salget har ikke påvirket ligevægtsprisen. Dette ekstraordinære overskud videregives i 2013 til nogle ekstra danske forsøg i NBR.

Under **Sekretariatsudgifter** udgør "Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug & Fødevarer" DKS's vederlag for at få udført sit sekretariatsarbejde i Landbrug & Fødevarer. Godtgørelsen er fordelt på en generel sekretariatsgodtgørelse på 645.600 kr og et beløb for redaktion af "Sukkerroe-Nyt" på 161.400 kr. "Administration af Sukkerroeaafgiftsfond" udgør DKS's vederlag for administration af Sukkerroeaafgiftsfonden, som iflg. loven ikke må finansieres via de opkrævede produktionsafgifter.

Sukkerroe-Nyt viser resultatet af bladets drift, hvor udgiften som følge af et større annoncesalg er reduceret i 2012. Inkl. de 161.400 kr til redaktion er udgiften 21.991 kr. Honorar til "Annoncekonsulent" udgør en fast procentdel af "Annoncer (brutto-indtægt)".

Under **Finansieringsposter** indgår renteindtægter fra formuen, som dels har været placeret på en aftalekonto i banken dels investeret i obligationer. Heri indgår også en forrentning af investeringsbeløbet fra Danisco, som indgik til foreningen i april 2009. Den samlede renteindtægt har været mindre end budgetteret som følge af det faldende renteniveau i Danmark. Foreningen prioriterer en sikker anbringelse af sine midler.

RESULTATET er tæt på det budgetterede.

Balance 2012

I AKTIVER er "Bankbeholdning" øget fra 2011 til 2012, idet en del af formuen har været placeret på en aftalekonto. Primo 2013 er disse midler investeret i obligationer. "Tilgodehavender" består hovedsagligt af et tilgodehavende vedr. annoncer i Sukkerroe-Nyt i december måned samt rentetilgodehavende på obligationerne. "Værdipapirer til kursværdi" udgøres af obligationsbeholdningen.

Under PASSIVER fremgår det af **Kursreguleringskontoen**, at der i 2012 var en kursgevinst på 381.686 kr på obligationsbeholdningen, hvilket har udløst en skattebetaling på 74.748 kr.

"Investeringsbeløb fra Danisco A/S" udgør restsaldoen efter udbetaling af 65 mio. kr heraf til medlemmerne i 2011.

"Regulering af produktionsafgift 2002-05" udgør det resterende overskydende ikke-udbetalte beløb, som benyttes til forsøgsformål. I 2012 er der benyttet 58.406 kr til trykning og udsendelse af NBR's beretning.

Budget 2013

I budgettet for 2013 er posterne generelt på samme niveau som i 2012.

Under INDTÆGTER er der fastholdt en uændret kontingentsats på 0,75 kr pr. ton roer. Den ekstraordinære udgift til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning er omtalt i afsnittet vedr. regnskabet for 2012. Der forventes en øget renteindtægt, idet en stor del af formuen siden starten af året har været placeret i obligationer.

RESULTATET budgetteres til et underskud på 449.380 kr, idet det prioriteres at fastholde et uændret kontingent og i stedet tære på formuen. ■

3 STÆRKE

DANSKE SORTER FRA MARIBO SEED

NYHED

DOBLO

FOXTR

CACTUS

MARIBO

MARIBO

MARIBO

MINIMAL
TENDENS TIL
STOKLØBNING

DOBLO

Ny meget lovende rhizomania-tolerant sort med højt udbytte

CACTUS

Højtydende nematode-sort på både inficeret og uinficeret jord

FOXTROT

Normal-sort med meget god økonomi, velegnet til lang transport

MARIBO®

your partner in sugar beet...

Maribo Seed · Højbygdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5446 0700 · Fax: +45 5446 0701
www.mariboseed.com · info@mariboseed.com

POST

PP

DANMARK

Magasinpost - SMP
ID-nr. 46584

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedyrkere, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220